

POŠTOVANE KOLEGINICE I KOLEGE, DRAGI ČITAOCI,

Prošla je četvrta godina i novi broj našeg časopisa je pred Vama. Za naš časopis je veoma važno da izlazi u kontinuitetu jer će mu to omogućiti da bude indeksiran u odgovarajućim evropskim i svetskim bazama časopisa. Kada se to dogodi nadamo se da će mnogi autori poželeti da kod nas objavljuju radove.

Panevropski univerzitet Apeiron -Banja Luka i dalje podržava i nalazi u ovim teškim vremenima dovoljno sredstava da naš časopis redovno izlazi. Uz to, svaka zainteresovana osoba može na našoj web stranici (<http://sestzu-au.com/>) slobodno u PDF formatu časopis preuzeti i pročitati. Sve ove mere preduzimamo sa željom da se doprinese unapređenju i razvoju zdravstva i sestrinske delatnosti u Republike Srpske, a i šire.

Nažalost, moramo priznati da iako imamo plemenite ciljeve teško ih ostvarujemo. Kao i prethodne godine izostaje odgovor onih kojima je ovaj časopis namenjen. Većina radova je ponovo obezbeđena direktnim kontaktima članova uredništva. Mislim da nedostatak pisanih radova reflektuje situaciju u sestrinstvu RS.

Ima novosti kada je u pitanju sestrinstvo RS. Novost je da je sajt Saveza MST RS (<http://www.savezmedicinskihsestara-tehnicara-rs.com>) ugašen i taj Savez *de facto* ne postoji jer se pridružio **Resursnom centru** (<http://sestrinskiresursnicentar.com/Home/Index/>). Sada imamo dve organizacije medicinskih sestara i tehničara na jednoj strani Udruženje medicinskih sestara i tehničara (**UMSTIB-a Republike Srpske**), a na drugoj „Resurnom centru za profesionalni razvoj medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara za područje Republike Srpske“. Obe organizacije imaju plemenite ciljeve, a kako ih izvršavaju pogledajte na njihovim sajtovima. U Republici Srpskoj ima oko 7000 medicinskih sestara i tehničara, navodno ih je u UMSTIB 2000, a Resursni centar nema podatak o broju članova, nama se čini da je većina medicinskih sestara i tehničara van ovih udruženja. Zato sve lepe priče o kontinuiranoj edukaciji, profesionalnom razvoju itd. padaju u vodu. **UMSTB je zabranio svojim članovima da učestvuju u radu Resursnog centra**, samo još nije obznanio kako će da kazni one koji ovu zabranu prekrše. Umesto saradnje i dogovora ova dva udruženja nisu u ratu, ali se potpuno ignorišu. Nažalost u tom njihovom ignorisanju najdeblji kraj izvlače medicinske sestre i tehničari, ali postoji i kolateralna šteta, a to je ovaj časopis. Sestrinski žurnal je jedini časopis koji se bavi problematikom sestrinstva u RS i umesto da ga kao takvog poštuju i održavaju, pomenuta ga udruženja ignorišu. U toku 2017. godine niko nam se nije direktno obratio. Naše obraćanje zdravstvenim ustanovama RS i FBiH o potrebi pisanja originalnih i stručnih radova ostaje bez odjeka. Za UMSTB je normalno da se pohvale da su održali simpozijum na kome je saopšteno stotinu radova iz oblasti sestrinstva i da na tome ostanu. Ako ti radovi vrede gde se objavljuju, da ih oni koji nisu bili na simpozijumu mogu pročitati. Uz to, normalno je da se održavaju skupovi na koje nas niko ne poziva?, a o njima se obavestavamo iz izveštaja na njihovim sajtovima. U ovom broju izveštaj sa XV simpozijuma UMSTB preuzeli smo sa sajta. Odmah na početku greška sa rimskim brojevima, ponovo primećujemo da se vodi politika da je bolje da ne uznemiravamo medicinske sestre i tehničare da objektivno pišu o svome mestu, ulozi i problemima u zdravstvenom sistemu. Bolje je da čitaju prečišćene i ulepšane izveštaje u kojima se godinama nešto obećava, ali ništa ne realizuje. Važno je medicinskim sestrama i tehničarima RS nabrojati ko je sve od značajnih ličnosti bio na nekom skupu (trećina izveštaja), a o radovima učesnika dva reda, jedna složena rečenica. Na kraju zaključci, papagajsko ponavljanje šta treba realizovati, a nije realizovano u zadnjih 10 godina. Da smo objektivni, a ne zlonamerni, pozivamo čitaoce da pogledaju pomenute izveštaje u zadnje 4 godine i da nam jave šta se je to u njima promenilo. Postavljaju li organizatori ovih skupova pitanje kome su oni namenjeni i čemu služe. Normalno je da bilo ko, ko ne odobrava ovaku praksu, biva žigosan kao neprijatelj, što rezultuje kolatralnom štetom.

Ponavljamo, mnogobrojni su uzroci nesređenog stanja na polju sestrinstva u RS. Partikularizacija i sitno sopstvenički monopolistički interesi na koje smo upozorili, verovatno su glavni razlozi. Ne znamo kome odgovara ovakva situacija, ali ljudima koji rade u zdravstvu sigurno ne. Uz mizerno plaćanje zaposlenih, nedostatak kadra i uz povećan obim posla, razumljivo je da većina zdravstvenih radnika ne želi ni da razmišlja o zdravstvu, a kamo li da piše i objavljuje radove iz te oblasti. Da stanje nije dobro upozorava nas zabrinjavajuće veliki odlazak u inostranstvo zdravstvenih radnika. Tu je najveći problem što odlaze najsposobniji i najbolji među nama.

Ništa se ne menja. Komunikacija sa pacijentima je ugrožena kao i među samim zdravstvenim radnicima. Pričamo o kontinuiranoj edukaciji, gde je ona i na kakvom je nivou? Zdravstveno stanje naših građana je na niskom nivou u odnosu na prosek Evrope. Preovladava stav neka svako brine svoju brigu. Znamo li kakvo nam je zdravlje kod dece, mogu li i ona sama da se brinu o sebi. Gde su radovi o psiho fizičkom razvoju dece, o ishrani dece, o zavisnosti dece od interneta i novih tehnologija, o bavljenju dece sportom i fizičkim aktivnostima, o povećanom broju koštano zglobnih deformiteta, gojaznosti, malignoma itd. Čutanjem se ništa ne rešava, pa ako se bojimo da pišemo i ukazujemo na probleme u zdravstvenom sistemu, zašto makar ne pišemo stručne radove. Sva gore pomenuta pitanja se tiču i celokupnog našeg stanovništva, istražujte ih i pišite o tome, jer da bi preduzeli odgovarajuće mere moramo se upoznati sa pravim stanjem stvari. Bez istraživačkog rada nas koji radimo u zdravstvu, nemoguće je ispravno uočiti probleme i sledstveno ih rešavati.